

TÆNK SMART

NÅR DU BYGGER PERGOLA

- Bland beton i en pose
- Brug en hjælpeskrue
- Sav et hak til remmen
- Afkort spær efter en snor
- Luk revnen ved stolpen

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Det er ikke et svært projekt, men vær omhyggelig med at få stolpe og remme placeret helt lige.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

2-3 dage inkl. malerarbejde.

PRIS

Ca. 1.300 kr.

MATERIALER

- Stolpe, 100 x 100 mm
- Tømmer, 50 x 100 mm (bagerste rem) og 50 x 150 mm (forreste rem)
- Reglar, 45 x 95 mm
- Lægter, 38 x 56 mm
- Stolpesko og bjælkesko
- Beslagskruer, 5 x 40 mm
- Skruer, 5 x 90 og 6 x 120 mm
- Silikonefugemasse

SPECIALVÆRKTØJ

- Jordbor

Stolpe

Pergolaen her bygges i et hjørne ved et skur, så der kun skal bruges en enkelt stolpe. Den placeres i en stolpesko i et hul, der er fyldt med beton.

Når du placerer stolpen i stolpeskoen, skal du sørge for, at stolpeskoen kan rykkes lidt frem og tilbage, så stolpen kan justeres på plads i lod. Læg et par klodser under stolpeskoen, så den er låst, mens betonen hærder.

Skal stolpen sættes i en eksisterende fliseterrasse, er det smart at bruge et jordbor. Det kræver ikke meget plads, så du behøver kun at tage en enkelt flise op.

1

Flisen tages op, så du kan lave et hul til stolpen. Det skal være ca. 90 cm, som er den frostfri dybde. Brug et jordbor, der ikke kræver særlig meget plads.

2

Det er smart at **BLANDE BETONEN** i en pose, der blot smides ud bagefter.

Bland beton, som skal ned omkring stolpen. Det er en god idé at købe en betonblanding, der bare skal blandes med vand.

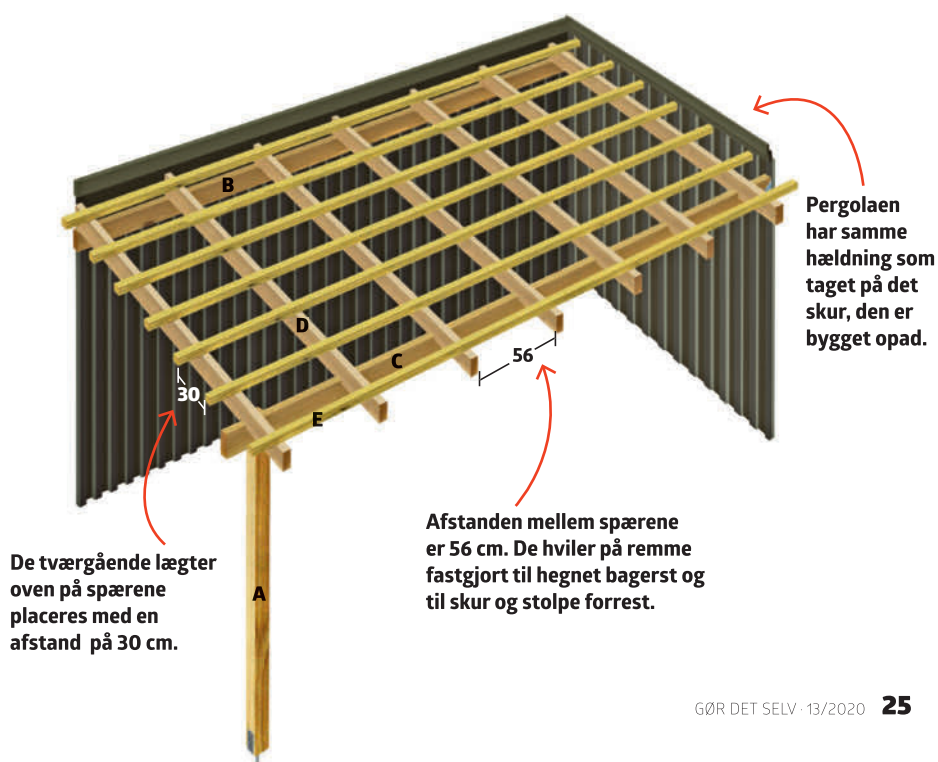
3

Flisen skæres til med en **vinkelsliber**.

Placér stolpeskoen, og mål op, hvor den skal sidde. Så kan du skære den flise, der skal ligge under beslaget, helt præcist til.

Pergolaen her er ikke bare flot og hyggelig. Den er også bygget efter nogle **smarte principper, som du kan bruge til en masse andre typer byggeprojekter.**

Kig godt efter, når den erfarne tømrermester deler ud af sine tips og tricks.

De tværgående lægter oven på spærerne placeres med en afstand på 30 cm.

Afstanden mellem spærerne er 56 cm. De hviler på remme fastgjort til hegnet bagerst og til skur og stolpe forrest.

Pergolaen har samme hældning som taget på det skur, den er bygget opad.

Bagerste rem

Pergolaens bærende konstruktion består ud over stolpen af to remme. Her skal den bagerste rem placeres på et hegn. Det kunne også være på en mur.

Når du måler op til remmen, skal du huske at tage højde for, at spærene kommer til at ligge 2 cm længere nede end deres reelle højde, fordi vi saver et hak i dem, så de får godt fat i remmen.

Her vælger vi, at spærenes overkant kommer til at flugte med den øverste liste på hegnet – det bliver pæneste.

1

Mål op, hvor remmen (B) skal placeres.

Her er det 17,5 cm fra en liste, der sidder foroven på et hegn. Hvis remmen skal sidde tæt på et udhæng, så husk ca. 0,5 cm luft til at få remmen ind på plads.

2

Her er der lister på hegnet, der skal fjernes. Det er vigtigt, så remmen (B) kan sidde på en helt plan flade. Listerne saves lige over, så de kan understøtte remmen. Brug en fukssvans eller multicutter.

3

Skrue en lang skrue fast i den ene ende. Skruen skal placeres lidt under remmens (B) endelige placering, så du blot skal løfte den en smule, når den skal fastgøres.

4

Læg remmen (B) op på plads. Først på de lange skrue, så den kan hvile der, mens du skruer remmen fast i den anden ende.

Forreste rem

Den forreste rem skal placeres mellem stolpen og siden af et skur. På skuret monteres en bjælkesko, og i stolpen saves et hak, som remmen kan hvile på. Det giver en stærk konstruktion.

Spændet på den forreste rem er næsten 4 meter. Det kræver et kraftigt stykke tømmer (50 x 150 mm). Men det kan lade sig gøre, fordi pergolaens konstruktion er "åben" og kun skal bære sig selv. Havde der været tag på, ville det være nødvendigt med en midterstolpe.

4

Mål op til remmens (C) placering på stolpen (A). Brug en hjælpelægte, der fastgøres midlertidigt mellem hegn og stolpe, og en skruetvinge, så remmen holdes på plads, mens den finjusteres.

7

Remmen (C) gøres fast til bjælkeskoen, når alle dele er justeret på plads. Her bruges 5 x 40-mm-skruer.

1 **Fastgør bjælkeskoen til den forreste rem (C).** Den placeres her på det yderste hjørne af et skur, så den kommer til at flugte med forsiden af stolpen. Husk, at der skal saves et hak i stolpen, som remmen kan hvile på.

2 **Tjek, om remmen (C) buer.** Gør den det, skal buen vendes opad. Det giver den stærkeste konstruktion. Vær i det hele taget omhyggelig, når du udvælger træ, og gå altid efter det mest lige.

3 **Placér remmen (C) i bjælkeskoen.** Vent med at fastgøre den, til du har fået den placeret rigtigt i den anden ende ved stolpen.

5 **Tjek med vaterpasset,** at remmen (C) ligger helt lige. Når den ligger præcist, kan du markere på stolpen, hvor der skal skæres ud til remmen.

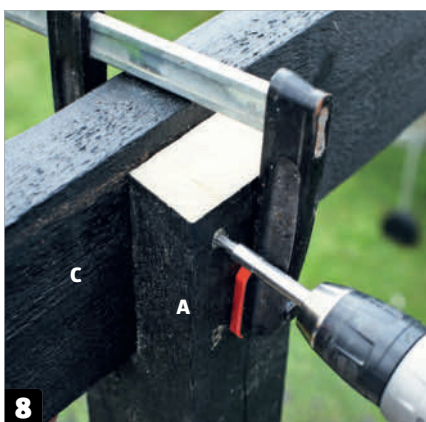

Det er smart at save et HAK I STOLPEN til den forreste rem. Det giver en stærk konstruktion.

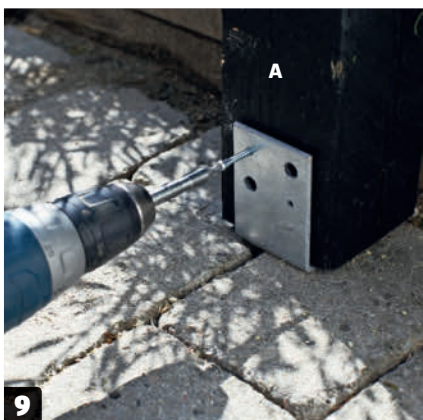
6

Sav et hak i stolpen (A) til remmen (C).

Hakket skal have en dybde, der svarer til halvdelen af stolpens bredde.

8 **Skrue også remmen (C) fast til stolpen (A).** Fire 5 x 90-mm-skruer er passende. Hold remmen fast med en tvinge, mens du skruer.

9 **Fastgør stolpen (A) til stolpeskoen** med 5 x 40-mm-skruer nu, hvor remmen er gjort fast. Fjern så hjælpelægten, så du kan komme til at lægge spær.

Det lette valg

En bjælkesko er en meget let måde at fastgøre fx en rem på, og det er grunden til, at vi vælger denne løsning – men kun dette ene sted, da beslag er meget synlige. Vi kunne også have savet ud i skuret, så remmen var blevet en integreret del af skuret, og synlige beslag undgået helt.

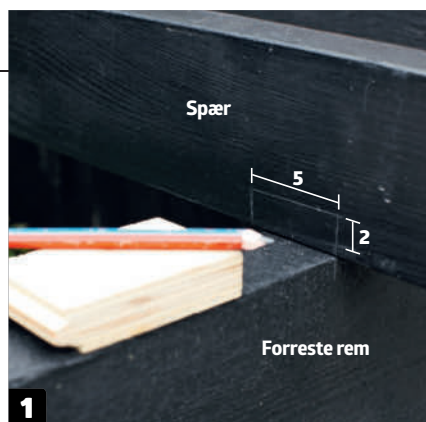

Spær

Nu skal du i gang med spærerne, som skal ligge oven på remmene.

For at få en solid konstruktion skal der laves to hak i hvert spær – et i hver ende – så spærerne får godt fat i remmene. I den ende, der skal fastgøres til den bagerste rem, saves hjørnet af spæret (2 cm dybt og 5 cm langt). Så kommer spæret til at holde overkant med den øverste liste på hegnet.

I den anden ende, hvor spæret møder den forreste rem, skal laves et hak, 2 cm dybt, så spæret kommer til at ligge lidt ned over remmen og får godt fat.

1 Tegn op på spæret, hvor forreste hak skal være. Brug en skabelonklods – så går det hurtigt. Du skal huske at skubbe spæret helt op til bagkanten på bagerste rem, så hakket placeres det rigtige sted.

2 Stem hakkene ud, når du har savet 2 cm ned i hver side med en sav. Det overflødige træ stemmes ud lidt ad gangen med et stemmejern.

3 Læg spærerne op på plads. De skal her placeres med en afstand på 56 cm. Det er en god idé at fastgøre en hjælpelægte midlertidigt mellem de to remme. Det holder sammen på det hele, så det er nemmere at få spærerne på plads.

Skrue spærerne fast med lange skruer, 6 x 120 mm. Bor for med et 6-mm-bor først, så træet ikke flækker.

Det er smart at spænde en MURERSNOR OP FOR ENDE af spærerne, så du nemt kan se, hvor langt de skal stikke ud.

4 Spænd en murersnor ud for enden af spærerne. Så er det let at markere, hvor der skal saves, så alle spær får den samme længde. Spærerne tages ned og saves til med et vinkelret snit.

Skarpt stemmejern og klods gør det

Hakkene i spærerne stemmes ud med et stemmejern. Sørg for, at det er skarpt – så går det hurtigst, og resultatet bliver flottest.

Det er også en god idé at tilpasse en klods, så den har den størrelse, hakket skal have. Så er du sikker på, at hakkene bliver helt ens.

Lægter og finish

Oven på spærene skal monteres tværgående lægter. Så får pergolaens tag en slags fletmønster, der kan understøtte planter, der skal vokse hen over "taget".

Her bruges syv lægter, der placeres med en afstand på 30 cm. Det blev pænest, og det er faktisk det, det primært handler om, når det gælder de tværgående lægter. De har ikke den store betydning for konstruktionen.

Når lægterne er monteret, skal delene skæres til i enderne, og alle endesnit skal males med træbeskyttelse.

1

Læg de tværgående lægter op på spærene. Lægterne placeres her med en afstand på 30 cm. Start med at fastgøre de bagerste, og bevæg dig så fremefter.

Hvis du arbejder alene, er det smart først at lægge alle lægter op yderst på konstruktionen. Så rækker du bare ud efter den næste.

2

Lægterne fastgøres med 5 x 90-mm-skruer. Husk at bore for først. Det er vigtigt, at du ikke spænder skruen for hårdt, så du undgår en fordybning, hvor der kan samle sig vand.

3

Det er smart at **LUKKE REVNEN** øverst på stolpen, så der ikke trænger vand ned.

Revnen mellem stolpe og rem tætnes med silikonemasse, så vandet ikke kan trænge ned. Gør du ikke det, risikerer du, at træet rådner hurtigt.

4

Lægter og rem saves til på længden. Her har vi valgt, at de skal stikke lidt ud over det sidste spær.

Det er vigtigt, at endetræet males grundigt, da det er her, træet suger allermost.

5

Mal enderne på spær og lægter, som du har savet til. Malerarbejdet er hurtigt overstået i denne omgang!

En fin, skyggefuld plads under rosentaget.